

ბათუმის ფურცელი

გაზეთი ღირს თვეურად
განცხადების ფასი:

1 გვერდზე პერიტივ სტრიქონი	20 მან.
4 " " " " " "	15 მან.

სამგლოვიარო განცხადების ფასი შეთანხმებით.

ხელმოწერა წერილებს რედაქცია არ მოათავსებს და მათ შე-
სახებ არავითარ მოლოპარაკებას არ იკისრებს. წერილები უნდა
იყოს დაწერილი ერთ გვერდზე და სუფთათ.

რედაქტორის ნახვა ღრ. შეიძლება მარინეს პროსპექტზე
№ 13 დილის 11 საათ. 2 საათამდის. სარედაქციო კოლეგიის
მდივანის ნახვა შეიძლება შიშვესკის ქუჩაზე 10 საათ. საღ. 3ს.

№ 81 უკველ-დღიური დემოკრატიული ორგანო № 81

ელექტრო-თეატრი „ბ. მ. ლ. ლ.“
ნ. ლ. ბროშალ-სხირტლაძის

ოთხშაბათიდან 8 დეკემბრიდან დაიწყება
კინო-რომანის ჩვენება

ნილაზი

თეთრი კბილებით
16 ეპიზოდი—32 ნაწ.

მთავარ როლს ასრულებს
ცნობილი პირლ-უაიტი
ვინ იყო მასპით? დღეს ვკრანაზე ყველაფერი დიახ.
უკანასკნელი ორი ეპიზოდი.
8 სერია. ეპიზოდი—15 საილუმო საბუთი.
ეპიზოდი—16 ხუთი თითი ხელის.
დასასრულ საველა ვარჯიშობა ფრონტა.

ელექტრო-თეატრი „ტ. რ. თ. ე. მ. ფ. ი.“

თეატრი მოწოდების საზამთროთ
ამერიკული სისტემით, მყუდრო და თბილათ.

შაბათიდან, 1920 წ. 11 დეკემბერს
მხატრული დრამა

მოხუცებისა და ღიწმინდის მონაწილეობით
ნუ ინდოგებ სოლს
ახლოგებისა უენისას
დასასრული **მიუნხენი** სანახავი სუ-
რათი.
ანონსი ოთხშაბათ, 15 დეკემბერს ახალი სურათები იქნება.

ნახვანი მოსახრის-ქე უმოდისი
აუწყებს კლიენტებს, რომ მან დაიბარა უკვე-
ლან ნდობის წაბუთები გ. და მ. და მ. რ.
როსლინისა. 3-3

ბათუმის მუშათა მაგიდა.

თანამათ შრომის სამინისტროს განკარგულებისა საზოგადოებრივი და
კერძო დაწესებულებების პატრონი მოვალეა მომარაგების ფონდისათვის
მაგიდის საღაროში

შეიტანოს უკველ მუშა მოსამსახურეზე
3000 მანეთი.

ვინც ოც დეკემბრამდე ამა წლის ხვედრ ფულს არ შემოიტანს, მისი
მუშა მოსამსახურეთ მაგიდის რაციონი მოესპობათ.
3-2 მუშათა მაგიდა.

განცხადება

ბათუმის მუშათა მაგიდასთან დაარსდა სა-
ქონლის შემყიდველი ბიურო.

ბიუროს შემადგენლობა—მაგიდის გამგე და სამი პირი, წარმოგზავნილი
ბათუმის პროფესიონალურ კავშირთა საბჭოს მიერ.

ბიუროს მზანია შეყიდვა სურსათი საზოგადოების და მისი რაციონალურ-
რათ განაწილება მუშა-მოსამსახურეთა შორის.

ვისაც რაიმე საქონლის მოწოდება შეუძლია, ბიურო სთხოვს წინა-
დადებები შემოტანა იქნას მაგიდაში დილის 9-დენ ნაშვადღევს
3-3 საათამდე.

საქონლის შემყიდველი ბიურო.

ბათუმის მუშათა მაგიდა

სჭირია გამოცდილი
მეზოსტნიე
პირობების გაგება შეიძლება კანცლარიაში.
1-1 მუშათა მაგიდა

განცხადება

ბათუმის მუშათა მაგიდა ამით აცხადებს,
რომ მან მიიღო კომოსტო რომელსაც დაარიგებს მუშა-მოსამსახურე-
ებზედ. თითო ოჯახს მიეცემა ხუთ ფუთამდე, გირვანქა 18 მანეთად.
დარიგებას შეუდგება 15 დეკემბრიდან.
1-1

ლლოიდ ტრესტინოს საზოგადოება
სომხ. შესახვევი № 4.

იუწყება, რომ 13 დეკემბერს მო-
ვიდა გემი

„კლოუკასტრა“

რომელიც წავა ხუთშაბათს 16 დეკემბ-
ერს დღის 4 საათზედ გაივლის ნავთსადგურებს: ანატოლიას, ვენციას
და ტრესტს.

მიიღებს მგზავრებს 1, 2, 3 კლასს. და ბარგს
ცნობების მიღება შეიძლება ლლოიდ ტრესტინოს სააგენტოში

განცხადება

ბათუმის მუშათა მაგიდისათვის საჭირთა
გამოცდილი საქმის
მწარმოებელი.
მუშათა მაგიდა.

საკომისიო მალაჩია
„ამხ. სოიუზი“

(მხაილოვის 7 15 ლორის.-მელიქ. ქ. კუთხ.)
ვიდულობს და იღებს საკომისიო-
ძვირფას ნივთებს, ბრილიანტებს და სხვა.

ნომერი 131

განსაკუთრებულ გზარქვას

— დეკემბრის 14 მთავრობის განსაკუთრებულ რწმუნებულს მოხსენებთი წარუდგა ჯარების სარდლის თანამდებობის აღმასრულებელი გენერალი ფურცელაძე.

— განსაკუთრებულმა რწმუნებულმა გენერალმა განკარგულება დასცა ყველა ჯარის ნაწილებს მიაწოდონ ქართული გაზეთი.

— დეკემბრის 14 ს შესტა საველემ სასწადლო სასამართლოს სხდომა.

— დეკემბრის 13-ს ქალაქის თვითმართვლობის დარბაზში განსაკუთრებულ რწმუნებულის ბრძანებით შეიკრიბა შერეული კომისია, რომელშიც გამოიმუშავა ფასები რეკვიზიტით აღებულ ბინებისა და სასტუმროების, საქარაო ფსისის ოქმი დასტურისთვის მოხსენებით წარდგინება განსაკუთრებულ რწმუნებულს.

— შერეულ საუწყებათა შორის სხდომა კომისიაში განსაკუთრებულ სამმართველოს მხრივ დროებით წარმოადგენდა დიანიშა კაპირ. დიდიძე.

— მთავრობის განსაკუთრებულ რწმუნებულს აცუობინებენ, რომ ქურთები საბრტო მამულიის გადასახადს არ იხდიან. მათ უნდა გადახდეს მოსავლის ერთი შეათედი ნაწილი.

— ვალიუტის სპეკულიაციისთვის შეპყრობილი ვეფელისონი რესპუბლიკის საზღვრიდან იგზავნება.

გათოჯი, 15 დეკემბერი.

გაუგზის კვირი ასე თუ ისე უნდა გაიხსნას. სულ ერთია პარამონიში დარბაზის სომხეთის გაწითლების შემდგომ რუს-ოსმალის თუ მათ კონფლიქტი მოუვათ, სომხე-

სომხ რამ ისტორიკონ.

(ფიქრები სომხეთის უბედობის გამო)

რუს-ოსმალის კავშირის შესახებ რომ ხმა გავარდა, ჩვენ იმ თავითვე დაწყდით: ეს უმსგავსა და არა ბუნებრივი საქმე არის, მუსტაფა და „ივანე რუსი“ არცა როდის არ ყოფილან მოწყობილი და მადლიერი ერთი-მეორესი და ახლია მოხვეული გვაჩვენებს ამ კავშირის უნიადგობას თქვა. დიდი წინასწარმეტყველობა არ იყო ამისთვის საქარაო, პირ იქით საჯაროები და სასწაული რამ იქნებოდნენ, რომ საქმე სხვაფერ წასულყო და ამისი საბუთი მრავალი მონაპოვება წარსულ ცხოვრებაში. წარმოიშვა თუ არ მოსკოვის სამეფო, დაითრგუნა თუ არა რუსეთში ფეოდალთა წვრილი სამთავროები და გაჩნდა ერთი დიდი რუსეთი, მას შემდეგ რუსეთს მუდამ გარევეტირა თუადა. ისტორიის სპარტაზე ახლიდ გამოსული „თეთრი ხალხი“ ძალიანად იწყვედა განაბარებისკენ და მესარა მტაცებლურ გზას მიჰყვებოდა. ციმბირში გაჭრილი ვრმაკი რუსის სულს წმინდა წარმომადგენლის არის: ის თავს ესხმის სხვის ქვეყანას სხვა ხალხს და როცა რუსის მეფეს აცუობინებდა, ციმბირი დაკრი-

თის ეზობემ ერთნიერი მიმართულენა უნდა მიიღოს.

საეჭოა ბილშევიცებმა რამე ახალი ამბავი არ დაიწყონ ამიერკავკასიაში და ეს ჩვენთვის უადრესად საინტერესო საყურადღებოა დღეს გინაიდან სახელმწიფო თვით და მოუტიდებელ სიცოცხლეს მარტო ჩვენ შევრჩით ამიერ კავკასიაში.

ჩვენ ვერ ვიტყვით დაზღვეული ბილშევიცების წითელ კბილისგან და ამისთვის მუდამ წამს უნდა მაგრად ვიყვნეთ.

ქართველი დემოკრატია მისი ჯარი და გვარდია მტრის ტყვიების წინაშე ჩვეულებრივ სიღამაზით დაიღაცე სამშობლოს.

მოქალაქეო თქვენ მხოლოდ ზურგი გაამაგრეთ, თრონტზე იზრუნეთ!..

გათოჯი: განუგზღვისათვის

1918 წ. მრავალი გმირი ბათომში დასვირბობს.

ვაკემულია მთავრობის განსაკუთრებულ რწმუნებულის ბრძანება ქალაქიდან ყველა უსაქმურთა გასვლის შესახებ მაგრამ, უბედურება ის არი, რომ საქართველოს მტრები ყველანი ამა თუ იმ საქმეს ეყარბიან. მით უმეტეს დღიდან მათ სამმართველოდ ორი საკონსულო იქნება რუსების და სომხების.

შემჩნეულია მთელ რესპუბლიკაში რომ საბჭოთა საკონსულოს მთელი არმია ჰყავს თავის გარშემო შემოკრებილი. ეს ასეა დედა ქალაქში და ბათომიც გამონაკლისში არ მოხვედრილა. ამ გაურკვეველ დროს, როცა ხიფათი არ ვიცით რომელ მხრიდან მოგვევლინება ყოელად დაუნდობარნი არიან ის პერსონაჟები, რომელნიც მილიონებს აპყვენ აქ სინატიის საყილად.

ბუარო... მეფე მას თოკისა და სანის მაგიერ თავის საკუთარ ძვრფის წამოსახამს უგზავნის წყალობის ნიშნად. პეტრე დიდის დროიდან რუსეთი ხომ სულ სპარსეთსა და ოსმალეთს აწებოდა. ეს ყირბის, ეს ასტრახანიდან კასპის ზღვზე „გვესვირება“ თვის სპარსეთის ქვეყნებშიდღე, ხომ იმისი უტყუარი მაჩვენებელია, რომ რომანოვები არ სჯერდებოდნენ თვალ უწვდენელ რუსეთის სივრცეს და ზღვებით სურდათ შემოეფარვლათ საბრძანებელი, ესე იგი ვხვები ეშოვათ წყნარ ოკეანესკენ თუ ხმელთა შლა ზღვისკენ. ორივე ამ გზაზე რუსეთს წინ ხვედებოდა მრავალი სხვა და სხვა ერი: კავკასიის წვრილი ერები, შუა-აზიის ტომები, ბალკანეთის „მომე გრები“ და სხვა. ყველა ამათთან საქარო იყო ანგარამის დაქვე და ჩვენ ვიცით თუ როგორ გაასწორა ანგარიშები რუსეთმა კავკასიასა და შუა-აზიასთან: ზოგი უხეში ძალით, ზოგი მოტყუებლობით და „ტრაქტატებით“ შეუერთა თავის დიდ სამფლობლოს და პირდაპირ სპარსეთ-ოსმალეთს აეკრა გვერდით.

საზოგადო არი არის, რომ აღმოსავლეთის პოლიტიკოსები გამჭრიახი და შორს მჭვრეტელი ხალხი, იანივინთი ქვეყნების და შერთვა-გამ-

საბჭოთა საკონსულოების აგენტები რომ მშვიტ მგლებსაფით დაეტაკებინან ხოლომე ყველა მოსულ საქონელს და იძენენ რუსულ თუ სხვა ვალიუტით, რათა ამით ხელი შეეწყონ ჩვენ ეკონომიურ დასუსტებას და კრიზისს.

ბათომა საქართველოს სახელმწიფოს კლიტე—გასაღებია, ბათომა ქართველი ერისთვის ყველაფერია და აქ გვეჭირა ჩვენ ყველაზე უდადესი სიმტკაცე.

საქართველოს ხელი ბათომში უნდა იყოს ფილაფი და ჯავშანი. თავდაცვის საქმე ბათომში უნდა იყოს ყველაზე უფრო ძლიერი და ნაყოფიერი. ამისათვის დღეს ბათომის ყოველი კუნძული უნდა გაანათოს მოროტ სულთა აღმოშენებამ პროექტორსა და ყველა მოღალატე აქედან იქმნას აღმოფხვრილი ბათომში უსასტიკესი და განსაკუთრებული ზომები უნდა იქმნას ხმარებული მტერთა მოქმედების აღსაყვეთად.

ბათომი საქართველოს პირველი ციხეა, საზრეთ საქართველოს მეტხია და ერის დარაჯენი ფრთხილად აქ.

ბათომის კედლებზე უნდა სჩანდეს ჯავშანი ხელი ქართველ დემოკრატისა, ბათომის შიგნით ყველა სიგრბულით უნდა იყოს განწყობილი რესპუბლიკისადმი. უსასტიკესი თვალყური მტერთა მოქმედებას, საეჭო პირნი, 1918 წ. გმირნი აქედან უნდა იქმნან გადენილი მათ ბათომის მოქალაქენი ყოველ დღე ხედავენ. მთავრობამაც უნდა დაინახოს ისინი.

ვაკუფრთხილდეთ ბათომს!.. მრატალი.

გვობის საქმეები კარგად იციან და მებობლებთან დამოკლებულეობაში დიდ ხერხს იჩენენო. ვეზირთა და კარისკაცთა ვერაგობა, ცბიერობა და ხერხი აღმოსავლეთში ხომ განთქმული არის; მაგრამ საქართველოსთან ოსმალეთ-სპარსების დამოკიდებულებათა მეცხრამეტე საუკუნემდე ეს იყო მუდმივი ჭიდილი, დაფიდაობა და სისხლის წვიმები საქართველოს გასანადგურებლად. ეს საქმე თურმე თითონ ამ ქვეყნების, ოსმალეთ-სპარსეთის, დამლუბველი საქმე ყოფილიყო და ეს გამოვარათ ოადიშამთა პოლიტიკოსებს. მოიშალა სამაჰმადიანო ქვეყნებ შორის აღმართული ზღუდე, დაუძლიურდა საქართველო.

და რუსეთს შეაფარა თავი სწორედ ამ დღიდან ჩამორეკა ოსმალეთ-სპარსეთის საბედისწერო ხარი. მეცხრამეტე საუკუნეს განმავლობაში რუსის სალდათი ბევრჯერ შეჭრილა ოსმალეთში. თვით უკანასკნელ რუს-ოსმალის ომის დროს ბათომი და იმისი ოლქი ხომ აზრუმის სანაცვლოდ მისცეს რუსეთს. ჯერ კიდევ ბევრს ახსოვს თურმე, რომ ბათომში როგორ დაუშვეს ოსმალეთის დროშა და აღმართეს რუსეთის სამფეოროვანი დროშა სწორედ იმ დროს, როცა ოსმალის ჯ-

ნაქოვანი ისტორია რამეწილისა საქართველოს წინაშე.

დიდია, მოქალაქეო, დიდია სამსახური ჩინი სახალხო გვარდისა საქართველოს წინაშე. მან თავისი სისხლითა და გმირობით ჩასწერა საქართველოს ისტორიაში დიდი ფურცელი. მაგრამ დიდია მისი საკაცობრიო მნიშვნელობაც, როგორც ეს აღნიშნა ამის წინეთ ჩვენში მოსულმა ვეროპიელმა სოციალისტურმა დელოგაციამ, რომელმაც უწადა ჩვენ სახალხო გვარდის მოწინავე სააკობრიო დემოკრატიული რაზმი.

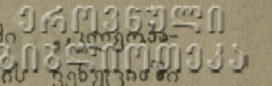
როდესაც ჩვენი სახალხო გვარდია ქმნის დემოკრატიულ წყობილებას, იმდენათ ის გზას უკაფავს სააკობრიო დიდი იდეალის განხორციელებას, რადგანაც ვანდერველდეს თქმით არ არის სოციალიზმი „უდემოკრატიზმით“ და დემოკრატიზმი უსოციალიზმით.

საქართველოს სოციალ-დემოკრატიული პარტიის, მისი ცენტრალური კომიტეტის, მისი საკონტროლო კომისიისა და დამფუძნებელი კრების, ფრაქციის სახელით მივესალმები ჩვენი ქვეყნის სიმაყესა დიდებას ჩვენს ხალხო გვარდის და ვულოკაც სამი წლის გმირულ ბრძოლაში ვატარებულ არსებობას.

საქართველოს სოციალ-დემოკრატიულ პარტიას სამართლიანთადაც შეუძლია იამაყოს, რომ მის საშინდან წარმოიშვა ისეთი შეიარაღებული ძალა, რომელიც მხსნელად მოველინა ჩვენს ქვეყანას და ეს შეიარაღებული ძალა არის ჩვენი სახალხო გვარდია. სიხარულით და სიყვარულით გვგებებამ დღეს შედგა პურ თავის გმირულ შეიღს და დაფინს გვარგვინს აღვამს მას შარვანდელით მოსილ თავზე.

რისკაცები და აფიკრობა ფიქრობდა, რომ ომი კარგა ხანია ვათავდა და ბათომში ჩვენ, ოსმალები, ვრჩებიოთ. სტამბოლში სულთანის ზის, მის ხელთ უჭირავს გასაღები, ნეგავს, —ვაგვშვებს, ნებას —აოა. ეს ამბავი რუსეთს მოხვენებს არ აღევდა. დღესაც დანგრეულ-გატიმლებულ და აწეწილ რუსეთის „პარტიოტები“, რომელნიც თვით იმავ სტამბოლში შირად მასინძლობენ და სტამბოლიც მათ სტუმრად სცნობს, დღესაც ოცნებობენ სტამბოლის შესახებ. ამ მსოფლიო ომის დროს ხომ რუსის კადეტები თუ „პარტიოტები“ საგანგებო პირობებში იჭერდენ ანგლის-საფრანგეთს სტამბოლი რუსეთს უნდა დარჩეს, იქ ყოველ შემთქვევაში რუსეთს უპირატესობანი უნდა მიეცეს, როცა „დათვის მოვკლავთო“. მაგრამ ნაადრევი აღმოჩნდა „დათვის ტყავის გაყოფა“ და როდისმე რომ ისტორიის ჩარზი უკუღმა დაბრუნდეს, რუსეთი ძველი სახის მაგივრად წამოდგეს, ამ „პარტიოტების“ გავლენა ისევე დამკვიდრდეს რუსეთში, სტამბოლს რუსეთი ისევე წავაბრუნება.

აქ ინასკვება ერთი დიდი წინაღმდეგობა: ინგლის საფრანგეთი არ თანაფრანდობენ რუსეთის ასეთს

მოქალაქენო, მთავრობის ცოტა უკან და მოვიგონოთ რომ ამ სამი წლის წინეთ დღეებდელ დღეს საქართველო განწირული იყო, ის ჯურღმელის პირზე იდგა, მისკენ მიექანებოდნენ და მოგორავდნენ ერთი მეორეზე დიდი და შავი ტალღები და ახლო იყო წუთი, როცა ჩვენ უნდა დაველუბულიყვიოთ და ამ საბედისწერო ჟამს საქართველოს არავითარი შეიარაღებულნი ძალა არ გააჩნდა. ძველ არმიის შეყოფი ქართველი ჯარის კაცები მაშინ გუთხვნიდნენ მინ გაქცევისა და ყველაფერის გატაცების პარტიას, ყველანი ბოლშევიკები იყვნენ. დღევანდელი ჩვენ სასახელია რევოლუციური რესპუბლიკანური ჯარი მაშინ კიდევ არ გვყავდა. და იმ ამ წუცდიაღით მოსილ არემარეში ივლია ქვეყნის მსხინელმა ხმალი და გაისმა მდგარი ყვირინა, რომელმაც შეაჩნია ჩამოწოლილი შავი ღრუბლები ეს იყო ხმალი მუშა ხალხისა, ეს იყო ყვირინა თფილისისდგომ-სახელოსნოები რველოციონურის შუშებისა, რომელთაც დაუბრუნეს ჩაქურტები და ხელი იკიდეს საომარ იარაღს. მათ აღდგინდნენ არსენალი, გზა შეუტრეს თფილისზე ფრონტიდან დაბრუნებულ გველო ნებს, რომელთაც თფილისის განადგურება ქონდათ გადაწყვიტილი. და უკუ აქციეს ისინი. ეს იყო 29 ნოემბერს ანუ 12 დეკემბერს 1917 წლისა, მაშინ ჩაყარა საძირკველი ჩვენს სახალხო გვარდიას, მას შემდგმ განიარდა ის იმ დიდ ძალათ, რომელიც დღემდისაც მთავრობობს რევოლუციის ყველა

მისწრაფებას, განსაკუთ ინგლისს არ ასვენებდა რუსეთის სიძლიერე. ინგლისს არ უყვარს მეტაქვე, მით უმეტეს ისეთი, რომელსაც შეეძლო აუარებელი მოცხადი ძალა გამოეყვანა „ზარბაზნის ზორცად“, ასეთი კი რუსეთი არის და დიდი ხანია ინგლისი და რუსეთი ვერ ეწყობიან ერთმანეთს ვერც ვერცოდნენ. ახლო-აღმოსავლეთის, ვერც დიდი აზიის საკითხებში კავშირი ინგლის-რუსეთისა ამ მსოფლიო ომის დროს ყველას საკვირველად მოჩანდა: ეს ორი ისტორიული მოქიშვე და მეტაქვე რამ დაამეგობრათ, ყველა კითხულობდა და ბოლოს ხომ რუსეთი გაიბრუნა ამ „კავშირიდან“ ზოგი თავისი უბედურების გამო, ზოგიც თითონ ინგლისის ანგარიშების მიხედვით. „განსაკუთრებული“ რუსეთს არ შეუძლია ყველა ეს დივიწყას. ეს იქნებოდა თავისი თავის უარის ყოფა. წითელი კალია, რომელსაც დასავლეთისკენ ახლა საქმე აღარ აქვს, აღმოსავლეთს აწევდა და სპობს გზა-გზა წვირილ ერთი თავისუფლებას ისევ, როგორც რომანოვები სპობდნენ ამას ამ ასი წლის წინეთ. ისტორია აქ პირწმინდათ მეორდება, ოღონდ სხვა სამოსელით, სხვა ქურ

მონაბოგარს უმთავრესად საქართველოს დამოუკიდებლობა და მის დემოკრატიულ წყობილებებს. ის იმ დღიდან დღემდის სდგას თავის სადარაჯოზე, იბრძვის როცა შტერი ეომება და ხნავს მიწას, როცა ამის დრო დადგება, ქმნის ხალხის ათასეულებს, ქმნის ეკონომიურ ძლიერებასაც. უფრო გასაჭირი იყო ჩვენი სახალხო გვარდიის ბრძოლა, როცა ის მარტო იდგა ბრძოლის ველზე, რომ გვერდში არ ამოუდგა ძლიერი თანამებრძოლი ჩვენი რევოლუციური ძალა, ჩვენს საყვარელი ჯარი. ეს ორი შეიარაღებული მოძმე ჯარი და გვარდია წარმოადგა დღეს საქართველოს მსხინელ ძალად და მიტომც არის, რომ ახე ფხვად უყვარს ორივე ქართველ ხალხს. გაუმარჯოს ჩვენს გვარდიას, გაუმარჯოს ჩვენს ჯარს, გაუმარჯოს დემოკრატიულ საქართველოს.

მისალმების დავა.

გაზეთ „მათომის ფურცლის“ რედაქციამ შემდეგი მისალმების დებეშა გაუგზავნა სახალხო გვარდიის მთავარ შტაბს ასლი მათომის საოლქო შტაბს. გილოცავთ სამი წლის ლამაზ ბრძოლით დაშვენებულ დღეობას. აქვენი მარჯვენი აცოცხლებს თავისუფალ დემოკრატიულ საქართველოს. მრავალ ქაშიერ.

სარედაქციო კოლეგია.

ქით მოდთან დამპყრობელნი და სასწაული გაუგებარი იქნებოდა აქ რომ ყარაბეჭირი გულდამშვიდებით იყოს. მას არ მისცეს ნება მთლად გაექცილითა სომხეთი და ბაქოსკენ წასულიყო. ბაქო რუსეთის სასიკოცხლო ძარღვია: მდინარე ვოლგა რომ ესთეკათ მარტო, იმ ამ მდინარეს როგორ შეუძლია ბაქოს ნავთის ჩამოშორდეს მაშინ ხომ მოკვდება ვოლგა. და მოკვდება რუსეთის მიმოსვლა—ვაჭრობა—მრეწველობა საკოცხლო! სხვას თუ გინდ თავი და ვანებოთ და სომხეთში შემოქრილ მუხტაფს უსათვლად წინ უნდა დახვედროდა წითელი კალია. ეს ასეც მოხდა. სოციალისტურ რუსეთის იმ პერიადი იზში აქ ყარაბეჭირს გზას ვადაულობავეს და კავშირიც დაირღმვა. მით უმეტეს, რომ „ვერცედი აღბიონი“ ქემალთაშასთან მორიგების საქმეს აწყობს ანგორაში შუაკაცებს გზაფრის და „ავათყოფი კაცის“ სიკოცხლის განგრობას ცდილობს საბჭოთა რუსეთი აღმოსავლეთისკენ იწევს, მას გზაში დაღისტანი, აზერბეიჯანი, სომხეთი მივდგება და ყველა ამ ქვეყნებს ის აწითლებს, რომ დიდე რუსეთის ძველი მისი ასრულდეს, და ამისთვის თუ სამოქალაქო ომში ნახევარ-ნახევარი გაიჭლიჭლება

ქრონიკა.

სახალხო გვარდიის მათომის საოლქო შტაბმა სახელმწიფო ბანკის ბათომის განყოფილების მოსამსახურეთაგან შემდგვი დებეშა მიიღო:

სახელმწიფო ბანკის ბათომის განყოფილების მოსამსახურეთი აღფრთოვანებით ეგებებოდა სახალხო გვარდიის სამი წლის თავს და გამოსთქვამენ ურყევ რწმენას, რომ დემოკრატიის თავისუფლების დროშას, რომლის მებარიანტრეც სახალხო გვარდია მედგრად დაიცავენ და უკანასკნელ სისხლის წვედამდვ ძირს არ დაუშვენენ.

მინდა ბილობით გრიგოლ ჯულიაი.

ქალაქის თავის დაბრუნება. მათომის ოლქიდან დაბრუნდა ქალაქის მოურავი დამფუძნებელ კრებს წევრი ვიორგი ნესტორისძე ანჯაფარიძე მან ნახევარი თვე დაპოლოქში და ამ დღეებში ჩვენ დავესტამბავთ ინტერვიუს მისთან.

გაზეთი ჯარისთვის. ქალთა წრემ გაუწერა თვის ბარჯით გაზეთი მეტრე ასპინძის ათასეულს. რედაქცია ერთ გაზეთს უფასოდ უგზავნის ამავე ბათლიონს.

ბათომის მუშათა მ. გიდიამ საგრძობლად გააუმჯობესა ხარისხი სარაციონო პურისა.

ნავთსადგურში.

ფრანგულ საზოგადოების გემი „სირაკასი“ ამ დღეებში ნეპოლიდან მოგა ბათომში და მოიტანს სხვა და სხვა საქონელს საქართველოსთვის, აქედან წაიღებს საქონელს და წაიყვანს მგზავრებს.

ამ კვირის ბოლოს იტალიური გემი „სიკონია“ ხე ტყის ნაწილს წაიღებს ჩრდილო ევროპისაკენ სტამბოლში შევლით.

ეს პატარა ერები, აქ რუსეთი არას ჰკარგავს.

სომხეთის უბედობა აქ თავიდან იწყება. ევროპა-აზიის შორა-გზაზე მივდებულ საქრისტიანოს ყრი ისევ ორი მოქმედეს საჯიჯვნად რჩება. სჯიჯვნადია, აწიმბდა მას ოსპლო მრავალ—სუკუნეთა განმავლობაში! მრავალ წელთა განმავლობაში სისხლის დვრია მან მოიპოვა თავისუფლება მაგრამ ვერ შესდლო მისი შენარჩუნება! მას ისევე წაეპოტინა ჩრდილოეთის „თფარი ხალი“ და თავისთ ძალი-უფლება უნდა კამეფიფოს იქ. სისხლისაგან დაცლილი პატარა ყრი ამ ჟამად კიდევ იმას ირჩევს, რომ საქრისტიანო რუსეთს შეეფაროს თავი და მით ფიზიკური არსებობა შეინარჩუნოს.

ულობელობით განმეორებული ისტორიის სასტიკი კანონები სომხეთის ყრი წინ უყენებს, აუცილებლობას: ორი დამპყრობ შემოსულ ძალთა შორის ისევ რუსეთი აიბრუნოს და დანგრეული კერა მთლად განიავებას გადააჩინოს. წვირილ ერთა ცხოვრება ყოველთვის ძნელი და სახიფათო ყოფილა და კიდევ დიღხანს ასე იქნება, მით უმეტეს თუ ისტორიულმა უბედობამ წვირილი ერები მსხვილ და ძლიერ ერებს გზაში ჩაუჩიარა და იმათ

იტალიური გემი „სიკონია“ ხუთშაბათს მიდის ვენეციის და მიიქვს სხვა და სხვა საქონელი.

გემი „კელფტი“ განაგრძობს დატვირთვას.

საოლქო საბჭო.

შაბათის 11 დეკემბრის მორიგ სხდომაზე საოლქო საბჭომ სხვა საკითხებთან ერთად განიხილა სასკოლო საქმის მოწყობის საკითხი გადაწყდა დაარსდეს სახალხო მასწავლებელთა მომზადებელი კურსები და ბოლოს სემინარიაც.

პირველი სამასწავლებლო კურსების მოწყობა განზოხებული ხუცებანში აგრედვე ბათომში დაარსდეს ვაჟ მუსლიმანთა მასწავლებელი.

უკრაინაში.

(შავი ზღვის რადიოთი) უკრაინაში მოსკოვის ბატონობის საწინააღმდეგო აჯანყებები მძინვარდება, საბჭოთა მთავრობამ ესერთა პარტია კოლონს გარეშე გამოაცხადა, განაახლეს მასიური უკრაინის „სამოსტინეკებისა“.

უკანასკნელი საათი.

ავებრბაიჯანიდან ჩამოსული სანდო პირი ვადმოგვცემს რომ ბოლშევიკები საქართველოსკენ გზაფრის ბანდებს და არარ ეგულოიარ ჯარს.

— ბაქოს რვეკოს გამუდმებული საიღუმლო სხდომები აქვს, ირწმუნებიან სხდომები ახალ საოპერაციო გემის შემუშავებას შეეცებოა. სავლელ ადგილებზე მოსახლეობა არგუნა. თითქოს ვრთხელ ტრაბიზონის მოლაპარაკების დროს 1918 წელს გონს მოკიდენ ოსპლოეთის პოლიტაკოსები და ფიქრობდნენ უცნოთ ამიერ-კავკასიაში შექმნილი პატარა რესპუბლიკები, თითქოს არწმუნებდნენ ჩვენს დედეგაციებს: არას გერჩით და გიცნობთო, მაგამ მათ ისევ სძლია ისტორიულმა სიბეკემ ამიერ-კავკასიის ბედ უბედობაში და ისევე წამოიძახეს ვეჭიბ-თაშას მიერ ერთხელ წამოსროლილი სიტყვა: „ვეფლით თათრის ჯარით მანამდე, სანამ რუსის ჯარს არ შეხვედებიო!“ და დღემდე გაეგრძობნენ ოსპლოები იმავე გზის სვლას! აქი შეხვედნ „რუსის ჯარს“ სომხეთში! იქნება ეს „შეხვედრა“ კავკასიის წვირილ ერებისთვის უკეთესი გამოდგეს. მომავალი გვარდებს თუ როგორ მორიდებდნენ პირისპირ ერთმანეთის წინაშე წამდგარი „კომინუსტურად“ შეკავშირებული, რუსი და ოსპლო!

3. სეფისპირკმლი.

ფრანგული პრესა.

გაზ. ბოსფორში დასტამბულია ორი ცნობა.

— ქემალ ფაშამ წინადადება მისცა საქართველოს დასცალოს ზოგიერთ ადგილებში(?) და საბაზოდ გადასცეს ქემალ-ფაშას, საქართველოში უარი განუცხადა ამის შესახებ და ყარა-ბექირს არავითარი ნაბიჯი არ გადაუდგამს საქართველოს წინააღმდეგ. გაზეთი დასკვნის, რომ ჩვენ შევეცითხეთ ბათომელ საქართველოს მისას, რომელმაც გვაუწყა რომ საქართველოში სრული წესიერება სუფევს და არავითარი უღტიმატუმი მას არ მისვლია ქემალისაგან.

— ქვეით გაზეთი სწერს საქართველოში დიდი აღფრთოვანება მთავრობა ჯარებს თავს უყურის არათინში რომ წინააღმდეგობა გაუწიოს თურქებს, ბათომსა და თბილისში გაიშარბა დიდი მიტინგები რკინის გზას სასწრაფოდ გადაჰყავს ჯარი.

გეოგრაფიკული სხანის გზარ მოუპარკით.

ამ ბოლო ხანებში ბათომის სახალხო წარმოდგენების მმართველ წლის ირგვლივ ზოგიერთმა მედროეებმა ინციენტუაციები გაავრცელეს დახმარების მაგიერ მე მინდა მოკლეთ განვმარტო ეხლანდელი სეზონის ისტორია. საქართველოსთან ბათომის შეერთების პირველ საგნებშივე ძველმა „დრამატიულმა წრემ“ მიაქცია ბათომის სცენის საქმეს ყურადღება და მოინდომა რათაც უნდა დაჯდომოდა ეწარმოებია აქსეზონი, რადგანაც ბათომში ქართული დრამის არსებობას ვარდა კულტურულ მოსახრებისა აძლევდა დიდ პოლიტიკურ მნიშვნელობასაც. აილო სათანადო ნებართვა ამოიჩინა გამგეობა და მიანდო მსახიობთა საქირო კადრის მოწვევა, მაგრამ აქ მას გადაელობა საშინელი სიძნელე, თითქმის ყველა ძალები თფილისში სახელმწიფო დასში იყო მიწვეული და ორიოდ მსახიობი ძლივს წამოიყვანა იქედან და იმაზედაც მაშინდელ განათლების მინისტრის ნ. რამიშვილის საყვედური დაიმსახურა. არსაიდგან არც სუბსიდიი არც დახმარება არავფერი. თუ არ მივიღვეთ შედეგელობაში სახალხო გვარდის მტირვ დახმარება 25,000 მ. და ზოგიერთსა შორის 100000 მ. შეგროვილს. და ევ მტირვ წვლილი კი 3 მილიონიან ბიუჯეტს ვერაფერს შემატებდა.

ეხლა ეს წრე სალხის და საზოგადოებრივ დაწესებულებათა კულცივობის ვამო კვლივ კრიტიკულ მდგომარეობაშია. და ამ დროს გამოდიან უპასუხისმგებელი პიროვნებები, რევოლიუციამდე სადღაც მიჩქმალულები, დღეს კი თავიანთებურ ქამელტონურ მოქმედებით ზოგიერთს ორგანიზაციებში მოხვედრილები საშინელ შხამს ანთხევენ ზემოხსენებულ წრის ირგვლივ. უმჯობესია მათ თავი დანებონ ხელოვნებაკულტურულ საქმეებზე მსჯელო-

სამაზრო სახლი ქმ. სასიუზილაქი და აგზ. შერემეტევის ქ. № 74.

ბას და საზოგადოებრივ ორგანიზაციებს და აშკარათ აწარმოონ ნაჩვევი პარტიუმერიით სპეკულიაციარომელსაც დაეჩვიენ. ჩვენ კი ვიკმარებთ გულ-წრფელ თანაგრძნობას სახალხო გვარდის შტაბისა და პროფესიონალურ კავშირის სეკრეტარიატის ზოგიერთი წევრებისა ვიდრე თქვენებრ ქამელტონების თუნდა მილიონებს. ჩვენ აგრეთვე მოუწოდებთ ქართველ საზოგადოებას და სხვა ორგანიზაციებს დროზე მიაქციონ ყურადღება ბათომის ქართულ თეატრს. დროზე სანამ გვიან არ არის.

კათრიტი.
*) სასურველია ავტორმა დაასახელოს თუ როგორი ინსინუაცია ვრცელდება თეატრზე.

სოფანთა შორის.
ბათომში არსებული ფრონტის დახმარვ კომიტეტი ამ დღებში ამთავრებს თავის მოქმედებას. შეკრებილ 8 მილიონის დიდი ნაწილი გადაეცემა საიმხეთის ეროვნულ სამკოს საქველმოქმედო მოქმედებისთვის.

გუშათა შორის.
შრომის ბირჟაზე 13 დეკემბერს გამოცხადდა 60 კაცი ამათვან 26 მამაკაცი და 34 დედაკაცნ ახლად ჩაეწერა 7 კაცი, ამათვან 3 კაცი და 4 ქალი. შრომის მოთხოვნილება არ ყოფილა. 14 დეკემბრისთვის აღგილი არ იყო.

სტამბოლის სწოგაპი.
— ანტანტის მისიები ძლიერ სცდილობენ, რომ სტამბოლის მთავრობის ავტორიტეტი აამაღლონ.
— ხმა დადის ანგორის მთავრობა მთელ ოსმალეთის მთავრობათ ცხადლებათ.
— ანტანტი ყოველ გვარად წინააღმდეგობას უწევს ამას და სცდილობს ზოგიერთი დათმობებით სტამბოლში ოსმალთა დაწყნარებას.
— ანტანტის აგენტები პროკლამაციებს არივებენ თურქებში, მოკავშირეები სევრის ხელ შეკრულების შემსუბუქებას შეუდგენო.

სარედაქციო კოლეგია.

კ ა ვ კ ა ს ი უ რ ი ნ ა ტ უ რ ა ლ უ რ ი კ ო ნ ი ა კ ი

ვაქრობა ბითუმით, ზოქვებით და ბოთლობით. კ უ რ ი ს ლ ვ ი ნ ო

„რ ე კ ო რ დ ი“

საუკეთესოდ გაწმენდილი „სავლის“ აპარატებით. შ უ რ ძ ნ ი ს ა რ ა შ ი.

— ხ ი ლ ი ს ა რ ა შ ი („ შ ა შ ა ი “)
ახლად დამზადებული ახალიღვინდიან. სიყალბის და მიბაძვის თავიდან ასაცილებლათ ფირმა სთხოვს ყველამომხმარებელთ, წიოთხოვონ ბოთლები, რომლებზეც ქარხნის ბეჭედი პრობკაზე მთელია.

ბ ა თ ო მ ი ს მ უ შ ა თ ა მ ა გ ი დ ა .
ამით აცხადებს, რომ 17 ამა დეკემბრიდან დაარივებს ნავთს. ოჯახზედ მიეცემა 20 გირვანქა. სახელიწიფო დაწესებულებების მუშა-მოსამსახურეებს ფუთი 30 მანეთად და საზოგადო და კერძო დაწესებულებებს კი ფუთი 400 მანეთად. ნავთის მიღება შეიძლება ჯგუფებათ და ცალ-ცალკე. მუშათა შაგიდა. 3—1

ნ. ა. გაგუკალიძის შიკრი.
ოთხშაბათი 15 დეკემბერს უკანსკენელი დღეები ფალაგანებისა. ქიდაობს ორი წყვილი. 1. უკანსკენელი უვადო და გადამწყვეტი ქიდაობა სანდაროვის მუშის წინააღმდეგ. 2. ზაგორუიკო მავროსის წინააღმდეგ. ა ნ ო ნ ს ი: ამ დღეებში ბენეფისა ფალაგანის სერგეოი სანდაროვისა. ამ დღეებში ბენეფისი მფრინავი ეშმაკებისა დელტრევისისა.

ფ ი ყ ი ღ ე ბ ა ფ ო ტ ო მ ო ბ ი ლ ი ს მ თ ე ლ ი ზ ე დ ა ნ ა წ ი ლ ი ,
= ე . ი . კ უ ზ ა =
ზ ი რ ო ბ ი ს გ ა გ ე ბ ა შე ი ძ ლ ე ბ ა კ ა ვ ე კ ა ვ ი ს და თ ბ ი ლ ი ს ი ს ქ . კ უ თ ხ ე შე შ ი ს ს ა წ ე ო ბ ი
ჰ . ს ა დ რ ა მ ე ს თ ა ნ .

გ ა ნ ს ს ა ღ ე ბ ა
გვაქ პატივი ვაცნობოთ ბ ათ ო მ ი ს პ ა ტ ი ვ ც ე მ უ ლ საზოგადოებას, რომ ჩვენ ქმ. აბულაძეებმა გავხსენით **ს ა ს ა დ ი ლ ო** შროიაში, ასათიანის და შეველვეის მოსახვევში 19—20 საღაც მზადდება **ი ბ ე რ უ ლ ი ს ა ზ გ ე ლ ა ბ ი .** და აგრეთვე იშოვება ღვინო და მადარი სასმელები. ყველაფერი ხელში საწვდენათ და ზომიერ ფასებში. საქმელებს ამზადებს იგივე ცნობილი მზარეული კოსტა აბულაძე. პატივისცემით **ანტონ აბულაძე,**